

Neplýtvám potravinami – čas ukázať lásku našej planéte

Michaela Janigová, 9. ročník

Základná škola A. Hlinku, Černovských martýrov 29, 034 06 Ružomberok-Černová

Stála som tam, zamrzla som na mieste a pozerala naň ako na prízrak. Žeby to bol naozaj on? Je to vôbec možné? Takmer som ho ani nespoznala. Môj bojzlivý introvert sa vyplavil z hlbín mojej mysle a bála som sa k nemu pristúpiť, no bola som si takmer úplne istá, že je to on, že toho človeka určite poznám. Alebo som len poznala?

Od malička som bývala na dedine. Ja, moji rodičia, sestra, starkí a prastarkí. Dedina nebola ani veľká, ani malá, no každý každého poznal a aj informácie sa šírili niekedy rýchlejšie ako mejlom. Kto si čo dopestoval a dochoval, ten mal a kto nemal, išiel kúpiť do jediného obchodu- Coop jednoty. Všetky jednorazové igelity, dózy a sáčky sa odkladali na druhé použitie, každý mal vlastný kompost a aj mňa učili žiť skromnejšie, no nevadí mi to.

Hoci sme bývali na úplnom vrchu pod lesom, mali sme niekoľko susedov. Jednými z nich bol aj postarší pár, ktorý býval hneď pod nami v naozaj veľkom starom dome a vždy k nám boli veľmi milí a prívetiví. Ujo nám dával cukríky a sladkosti a teta Magduška, ako sme ju všetci volali, nám aj napriek tomu, že bola vážne chorá, chodila pod ich starý orech rozprávať rozprávky. No napokon prišiel ten deň, kedy teta odišla na druhý svet. Bolo to veľmi smutné a uja to dosť zasiahlo. Po pár mesiacoch sa napokon rozhodol, že predá dom a odsťahuje sa do mesta, aby mal všetko bližšie. Dom kúpila jedna rodinka a prerobili si ho. Ujo s nami prerušil kontakt a už som o ňom nepočula.

Mala som vtedy trinásť. Bolo niečo okolo deviatej ráno cez prázdniny a ja som akurát vystupovala z autobusu, ktorý ma pred chvíľou viezol do mesta. Prechádzala som okolo otrhaného pána, ktorý sa hrabal vo veľkom smetiaku a vyberal odtiaľ jedlo. Vtedy som sa mu pozrela do tváre a videla v nej uja, uja suseda. Bol vychudnutý, špinavý a vyzeral najmenej o pätnásť rokov staršie. Bolo mi ho naozaj ľúto, a tak som pristúpila k nemu, no vôbec nezareagoval. Zrejme si ma nepamätal, veď prečo by aj mal, keď ma naposledy videl ako šesťročnú. Rýchlo som sa otočila a odišla preč.

Ešte večer toho dňa som nad ním veľmi intenzívne rozmýšľala a hneď na druhý deň som napísala kamarátke z mesta, či o ňom niečo vie. Odpísala mi, že o ňom nič nevie a videla ho iba párkrát. Povedala som to rodičom, no tí mi neverili a povedali, že som si ho zrejme len pomýlila a bol to niekto iný. Keď som bola v meste, snažila som sa ho vždy hľadať, no už

nikdy som ho potom nevidela. Žeby prehral všetky peniaze zo smútku a skončil na ulici? Alebo to bola len náhoda a žije úplne normálne, či som sa naozaj len pomýlila a videla iného človeka?

Odpoveď na tú otázku som síce stále nezistila, no ešte veľmi dlho ma trápilo, ako by som mohla pomôcť takýmto ľuďom a aspoň o trochu im zlepšiť kvalitu života. Predsa len, nedeje sa to len na Slovensku a v mnohých iných krajinách je veľká bieda a nedostatok potravín. Ale pritom vlastne my, ľudia, čo máme potravín prebytok, nimi často plytváme a zbytočne ich vyhadzujeme. Často ich kúpime viac, ako sme schopní spotrebovať alebo to kúpime len preto, že to je v akcii, či to má pekný obal (áno, aj takí ,bohužiaľ, existujú). Jedlo potom skončí niekde na skládke, hnije a tým prispieva k otepľovaniu zeme. V lepších prípadoch sa dávajú zvyšky do kompostární, kde sa po prehnití využijú ako kvalitná pôda, no ešte horšie je to s obalmi od potravín, ktoré sa mnohokrát kvôli nasiaknutiu nedajú ani recyklovať. Veľmi tomu nepomáhajú ani bezobalové obchody, kde je všetko asi tak trikrát drahšie (neberte ma zle, no sama vidím, že to je vynikajúci nápad, len nechápem, prečo sú také drahé, keď výrobná cena bez obalu je ešte nižšia.)

Môj názor je, že by sme sa hlavne mali snažiť nekupovať nadbytočné alebo ak niečo nazvyš máme, dopoužívať, dojesť alebo to jednoducho niekam venovať. Trvanlivé potraviny, ktoré sú nazvyš, sa dajú vložiť do vyčlenených regálov v obchodoch pre chudobných a chorých alebo to podarovať priamo do organizácií, ktoré varia tým, ktorí si navariť nemôžu. Aj v našom meste je jedna, ktorá každé ráno v určité dni rozdáva uvarené jedlo na námestí. Je to veľmi pekné vidieť všetky tie šťastné tváre ľudí, ktorí po dlhšej dobe vložia do úst niečo teplé, pretože nemajú také šťastie ako my.

Téma vegánstva a vegetariánstva je pre mňa ešte dosť chaotická, ale páči sa mi to. Dôvody to má dobré, len to asi úplne nevyrieši klimatické a odpadové problémy, s ktorými bojujú tieto generácie a po nás ešte bojovať budú. Tiež nie je asi úplne zdravé takto si obmedzovať jedálničiek z dôvodu, že sme od prírody všežravce a chýbajúce látky je potom potrebné nahrádzať aj liekmi alebo vitamínmi.

Iba Zem nám poskytuje potraviny, z ktorých sa môžeme nasýtiť. Ved' aj kravy potrebujú jesť trávu zo zeme, aby mohli mať mlieko a aby z nich mohlo byť mäso. A my? Na oplátku Zemi posielame všetok ten odpad, ktorý po nás zostal. No tak, či tak nás to neskôr dobehne a dovoľm si tvrdiť, že od nášho postoja k tejto téme závisí aj naše prežitie.